

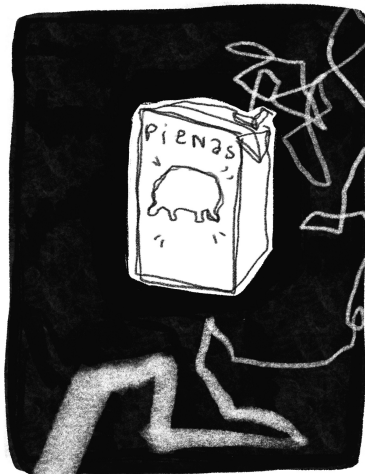

Kotryna Zylė

Siela sumuštinių dėžutėje

PIENAS

Iš buto tvokstelėjo seniai vėdintų kambarių kvapas. Kurį laiką laiptinės kampe viską stebėjusiam Ugniui sudilgčiojo ranką. Vėl pajuto rupūžės nudegintą odą. Krupinienė stovėjo sutrikusi, nuleidusi rankas, o už jos, buto pasieniuose, matėsi daugybė senų dubenų, dubenėlių, puodų, puodukų, apsilanksčiusių jogurto ir grietinės indelių. Prieškambaryje, ant batų dėžės, stovėjo kibiras, į kurį iš rankšluostėlio, kabančio sprindžiu aukščiau, kažkas varvėjo. Ugnius žingtelėjo atlapotų durų link. Pažino šluostę gėlėmis apraizgytu užrašu „Kitchen“. Dar kiek įsižiūrėjus, neliko abejonių, koks skystis iš jos varva. Kibiras buvo sklidas pieno! Ir visi indai aplinkui. Pienas liejosi per kraštus, plūdo ant šviesaus parketo, gėrėsi į minkštą plaukuotą kilimą po foteliais. Pienas sunkėsi pro betoninės perdangos plyšius ir šlapia dėme plėtėsi Birutės buto lubose. Pienas tirpdė tapetų klijus ir rietė raštuotus sienų apmušalus. Ciocės Krupinienės butas tiesiog mirko piene! Ore tvyrojo jo kvapas.

Kaimynė paskubomis nuklibinkščiavo į vonią. Ji ėjo sunkiai, aiškiai raišavo kaire koja. Sugrįžusi ėmė kloti grindis senais rankšluosčiais ir trikotažiniais

marškinėliais. Pro ploną kojinių nailoną jos blauzdoje Ugnius pastebėjo keturis vienodais tarpais išsidėsčiusius šašus. Lyg sulygiuotus liniuote.

– Rupūže, kiek daug. – Kaimynė tūpčiojo valydama pakampes. – Je je, aš čia tuoj. Kiekgi to pieno. Rupūžėle, ir iš kurgi tiek!

Kaip viskas ėjosi toliau, Ugnius nebestebėjo. Grįžęs nusiprausė veidą ir sėdo prie stalo. Tylomis stumdė varškėčius lėkštėje ir laukė tėčio. Tas grįžęs irgi daug nepasakojo, tik paspyrė prie šaldytuvo sustatytus pieno blokus. Viršutinis nuslydo ir švelniai bambtelėjo į grindis.

Trisdešimt šeši niekada neatidaryti pakeliai buvo tušti. Visi iki vieno.

Vakare, kai Ugnius jau valėsi dantis, prie vonios durų stabtelėjo mama.

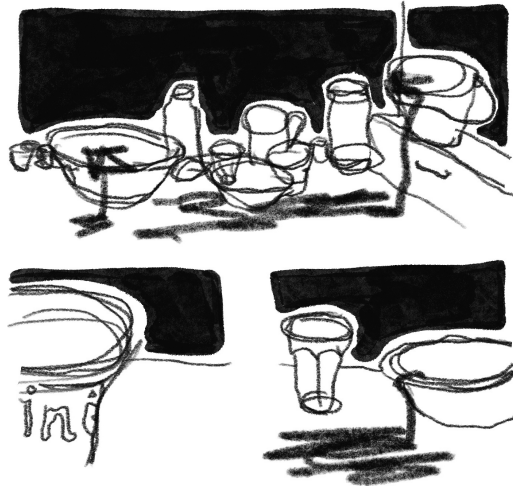
– Nemiegojai per Jonines, – sušnibždėjo. – Ko nors keista tąnakt nepastebėjai?

Ugnius tylėjo. Prieš akis iškilo keturios raudonos skylutės rupūžės blauzdoj.

– Ne, – nutęsė lyg nesavu balsu. – Nieko keista.

Mano tėtis pasakoja apie raganas Joninių naktį

Joninių naktį reikia labai saugotis raganų. Pirmiausia tai raganos stengiasi pavogt pieną. Užtai gi visi žmonės karves parveda nakčiai ir uždaro į tvartą, nes jeigu palieka karvę pievoj, tai vidurnaktį ateina ragana, atsineša didelį rankšluostį ir su tuo rankšluosčiu per rasotą žolę aplink karvę apibrėžia ratą uždara. Tą šlapią rankšluostį parsineša namo, pasikabina kampe ant vinies, o apačioj pastato kibirą – milžtuvę. Ir dabar ryte šeimininkė kai ateina karvių melžt, jeigu nebuvo į tvartą įvedusi, jinai karvę melžia, pienas neteka, o raganai iš rankšluosčio į milžtuvę teka pienas. Tai vat šitaip raganos atima pieną.

TROLEIBUSŲ PARKAS

Bernardas glostė žvėries snukį. Pro šnerves virto tirštas garas. Elzė pritūpė šalia, pirštais perbraukė šiurkštų kailį. Prikišo šieną.

– Paragauk, žiūrėk, ko tau atnešiau.

– Mergaitės, aš... aš labai abejoju, ar...

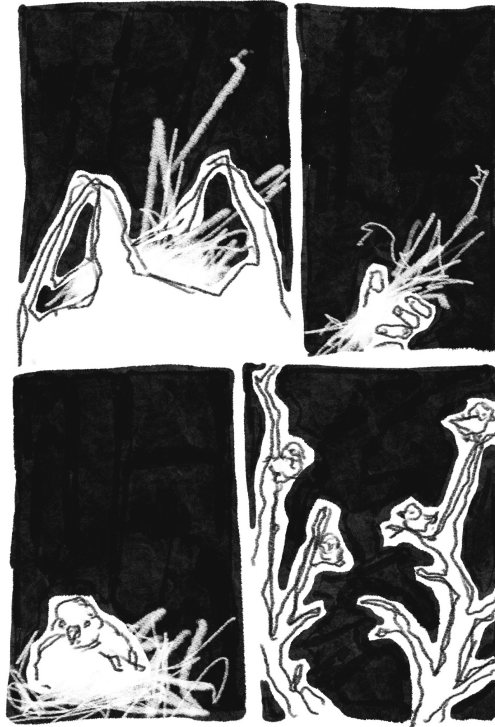
– Žiūrėk, koks skanumynas. – Pritūpė ir Greta. – Tu tik pauostyk!

Visų nuostabai, Elnias pramerkė akis. Garsiai sušnarpštė, pasimuistė ir stambiomis lūpomis sučiupo kelis šapus.

– Valgo! – Greta net suspiegė iš džiaugsmo.

Žvėris lėtai judino storas lūpas. Sunkiai, bet atkakliai čiaumojo sudžiūvusias smilgas ir žoles. Lūpomis tikrino delną, susirinko viską iki paskutinio šapelio.

Šieno iš sieninės spintos neliko per keliolika minučių. Elnias gulėjo nejudėdamas, bet jau plačiai atmerktomis akimis. Stebėjo aplink jį susibūrusius žmones. Bernardas buvo priblokštas taip persimainiusios ligonio būklės. Juokdamasis pasakojo apie įmantrius patiekalus iš morkų ir Pekino kopūstų, kuriuos siūlė milžinui. Niekas neįtiko! Kol nebuvo pristatytas šienas iš po staltiesės.

Mano tėtis pasakoja apie Kūčias

Tai Kūčių tradicijų yra tokių labai įdomių ir kur man labai patinka. Vienas dalykas, kad ant stalo dvylika patiekalų turi būt. Tai ten jau skaičiuoji, bet tie patiekalai – tai kas? Ir duona, ir druska, tai va jau du. Nebūtinai, kad ten dvylika kažko prigaminta. Ir visų tų dvylikos patiekalų kiekvienas žmogus turi nors truputėlį paragaut. Tada jis iki kitų Kūčių turėtų būt sveikas – visų tų patiekalų paragavęs.

Paprastai būna dvi staltiesės. Ant vienos šienas sudėtas ir ant to šieno tada kita staltiesė, ir ten valgiai.

Jeigu kas namuose serga, tai reikia Kūčių vakarui pasibaigus, kai jau visi pavalgę, valgius nurinkt, tą viršutinę staltiesę nuimt ir apatinę, tą su šieniu, nukelt. Tada ar vaiką, ar suaugusį žmogų suvynioja į tą staltiesę su šieniu, suvolioja,

paguldo jį, ir taip reikia palaikyt. Gal ne tą sekundę, kad va – staigiai išgyja, bet rytojaus dieną jau turėtų būti sveikas.

Dar šienas ant Kūčių stalo reikalingas tam, kad pasitikrintum, kiek ilgai gyvensi. Kuris ilgiausią tą šieną iš po staltiesės ištraukia, jeigu ir ne patį ilgiausią, tegul, bet ilgą – ilgai gyvens. Tai va su šienu.

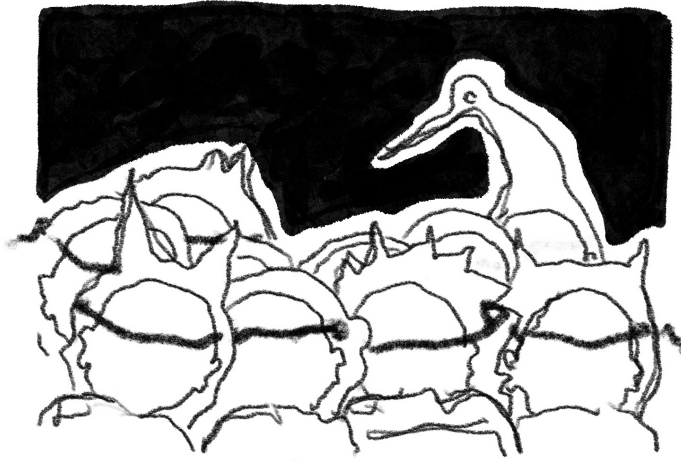
SVEČIAI

Per pusryčius mama paklausė, kiek ir kokių blynų norės neštis į mokyklą. Matas išsiviepė. Tie atšalę, maišeliuose, plėvelėse ir dėžutėse sunešti Užgavėnių blynai neprimena valgomo maisto.

– Širdelių.

– Tai čia vafLIAI, ne blynai.

– Mam, taigi tik vafliai ir eina. Visi tie blynai būna glitūs ir išbalę. Žinai, kas juos valgo? Tūliko šiukšliadėžė.

Mano tėtis pasakoja apie Užgavėnes

Yra toks dar Užgavėnių šventimas, kai išvaroma iš kiemo žiema ir ateina, turėtų ateit, pavasaris. Per Užgavėnes būdavo tikima, kad reikia žiemą varyt iš kiemo, kad jos nebeliktų. Tai žmonės apsirengdavo visokiom kaukėm, Užgavėnių visokiom pabaisom, panašiom į tas žiemos pabaisas ir dvasias, kad jas pačias išvarytų ir kad žiema baigtųsi. Kad prasidėtų visų taip laukiamas pavasaris pavasaris ir viskas atgimtų, viskas būtų gražu.

